

E K E N S B E R G S B Å T S Ä L L S K A P
Mörtvikskroken 13 • 117 69 • Stockholm
2020-04-18

EBS Säkerhetsinstruktion vid sjösättning och upptagning (upprättad 2020-04-15)

Denna instruktion är omarbetad under 2020 och ska fungera som instruktion och vägledning vid rubricerade arbeten inom Ekensbergs Båtsällskap (EBS)

1. Inledning

Det är angeläget att vi ständigt strävar efter en verksamhet där medlemmar kan utöva ett tryggt och berikande båtliv. Det är därför centralt att vår verksamhet ständigt arbetar för ett tryggt och säkert båtliv, till sjöss och på land.

Generellt gäller att allt arbetet i hamn och på land inom EBS område ska kännetecknas av god ordning och med en hög grad av riskmedvetenhet. Med detta menar vi att samtliga medlemmar och funktionärer inom EBS har ett ansvar att hålla allmän ordning, både vad avser egen och gemensam utrustning och materiel. Vidare åligger det oss alla att upptäcka och rapportera uppenbara risker för person och materiel. Oavsett detta gäller i hamnen eller inom EBS övriga områden.

När det specifikt gäller upptagning och sjösättning så finns ytterligare uppenbara moment som ökar risken för person och materiella skador.

- Hantering av slip
- Hantering av tung materiel och båtar
- Hantering av traktor
- Människor i rörelse i anslutning till arbetsområdet
- Hantering av miljöfarliga vätskor och annat

2. Omfattning

Med sjösättning och upptagning menas all den verksamhet som bedrivs i direkt anslutning till dessa aktiviteter. Det innefattar även förberedelser och arbeten vid återställning.

Exempel på detta är arbeten som är direkt hänförliga såsom arbeten med slip och därtill hörande materiel, förberedande arbeten i och runt traktor, arbeten med stötningsmateriel mm.

3. Ansvar

Det är EBS ansvar att säkerställa att berörda funktionärer och medlemmar har den kunskap och färdigheter som krävs för att kunna genomföra dessa aktiviteter på ett effektivt och säkert sätt. Detta ska säkerställas genom fortlöpande informationsmöten, utbildning och erfarenhetsutbyte mellan berörda roller.

Det är samtidigt EBS ansvar att säkerställa en fungerande och effektiv organisation med tydliga ansvarsområden där *Sjösättning* och *Upptagningsansvarig* är av särskild och central vikt. Dessa roller och övriga roller ska tillsammans med respektive rolls ansvarsområde vara tydligt kommunicerad på EBS hemsida.

4. Organisation, roller och ansvarsområden

Det är Sjösättning och Upptagningsansvariges ansvar att det operativa arbetet vid sjösättning och upptagning bedrivs i enlighet med denna instruktion. Till sin hjälp har man ett antal utvalda personer som bistår i det direkta arbetet. Dessa grupper kan till antal och sammansättning se olika ut beroende på vilken typ av båtar som hanteras.

Sjösättningsledaren rapporterar till Hamn/Varvschef. Det är av särskild vikt att betona Säkerhetsansvariges roll och ansvar.

5. Säkerhet vid planering och genomförande

Vid respektive aktivitet skall följande checklista vara genomgången av ansvarig *Sjösättning* eller *Upptagningsansvarig* med respektive grupp innan aktiviteten får påbörjas:

Förberedelser	<p>Hamnkapten/Varvschef samlar inför sjösättning och upptagning samtliga ansvariga till möte där denna arbetsordning går igenom.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utse Säkerhetsansvarig (se vidare punkt 6 nedan) • Gå igenom säkerhetsrutiner • Kontrollera säkerhetsmateriel såsom brandsläckare, första förband, begränsningsmateriel vid utsläpp • Tillse att samtliga som har en roll i aktiviteten bär reflexväst
Utrustning	<p>Lilla Vagnen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kontrollera luft i hjulen • Pirra till lunan, kontrollera luft • Kontrollera lunan • Samla klossar till stötning av båten, läggs på bockarna <p>Vagn Kontrollera</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hydraulutrusning ex. täthet, montering (se bild) • Rätt sprint på rätt ställe ex. vid hjulaxlar och leder för stöttor • Smörjning av leder • Samtliga övriga sprintar på vagnen ska sitta på rätt plats • Nyckel till pumpkåpa finns i plåtskåp • Välj rätt draglängd efter båttyp • Spännband till akterstöttor • Plattjärnet • Stävstötta special för korta båtar • Gummilappar till aktra bandet <p>Traktor</p> <ul style="list-style-type: none"> • Olja • Bränsle • Hydraulolja • Luft • Bromsar <p>Slip</p> <ul style="list-style-type: none"> • Smörjning av hjullager görs 1 ggr/år • Vajer smörjs vid behov med Klingfast

	<ul style="list-style-type: none"> • Rätt sprintar ska användas - längd & dia. • Rätt höjd på bryggan ställs in • Stegarna skall sitta fast • Lyftband och spännare (Centreringsband med fästansordningar, (se bild nedan)
Placering av båtar vid upptagning	Varvschef informerar vid upptagning om vad som är viktigt vid placeringen av båtarna på varvet. Så att samtliga får plats. Listor delas ut till ansvariga.
Förberedelse av slipvagn	<ul style="list-style-type: none"> • Sitter slipvagnens arbetsbrygga fast • Kontrollera infästning av banden – schacklarna. • Rätt sprintar (längd & diameter) skall användas • Stege tas fram till utliggarna • Utliggare, där banden är fästa, förs ut då båt körs på slipen • Utliggare förs in då banden sträcks • Skydd för bandspännare skall finnas - matta eller dyl. • Bandspännare placeras mot slipvagnens arbetsbrygga • Vid upptagning centreras stäven med speciell båtshake, denna tas fram.
Avlysning och parkering	<ul style="list-style-type: none"> • Ansvariga måste förbereda kvällen innan - är allt OK. • Området måste avlysas med varningsband • Inga minderåriga får finnas inom arbetsområdet utan tillsyn av vuxen som inte medverkar i arbetet • Möjliggör parkering genom att sjösätta båtar längst bort från slipen först och successivt flytta avspärningen mot slipen • Dokumentera ev. ändring av båtplacering på slipen
Innan arbetet börjar	<ul style="list-style-type: none"> • Gå igenom sjösättningslistan • Är traktorföraren på plats • Upprop • Gå igenom arbetsgången innan första båten hämtas • Utse slippersonal, en på arbetsbryggan • Tänk på kabel och slangdisciplin på mastbryggan för att undvika "snubbelrisk" • Utse personer som utför samma syssla under dagen, ex vid vagnens stöttor • Ta fram de 2 extrastöttorna, blå 3-bensstöttor
Vid sjösättning och upptagning	<ul style="list-style-type: none"> • Vagnansvarig leder arbetet • Utsedda personer utför samma syssla hela dagen. • Vid sjösättning, kolla att båtägaren inte tar bort stöttning i förtid • Då främre båtstöttningen är borta: <ul style="list-style-type: none"> ○ Använd alltid vagnens stöttor som säkerhet ○ Komplettera stöttning av större segelbåtar med lösa stöttor, de blå 3-bensstöttorna ○ Säkra aktere båtstöttor manuellt ○ Justera vagnens stöttor då vagnen pumpas upp ○ så att båten inte vilar på stöttan. • Dra alltid segelbåtar på traktorns lågväxel
Avslutning	<ul style="list-style-type: none"> • All utrustning skall in på plats som Hamnkaptan/Varvschef anvisat vid tidigare träff med samtliga ansvariga

	<ul style="list-style-type: none"> • Vid behov byggs vagnen om • Avspärningen tas in • Samla alla till ett gemensamt avslut med ev. kommentarer om dagens arbete • Vid upptagning kontrollerar ansvarig att upptagna båtar är rätt säkrade på hamnplan • Rapportera till nästa arbetslag ev. fel eller avvikelser
--	--

6. Säkerhetsansvarig roll och ansvar:

- Säkerställer att denna instruktion går igenom innan aktiviteten påbörjas
- Kontrollerar säkerhetsmateriel, funktion och placering.
- Tillse att någon i arbetslaget har kunskap om första hjälpen
- Kontrollera avspärning
- Tillser att samtliga bär reflexväst

7. Incidenter och tillbud

Omfattar skador på person, materiel/utrustning och miljö. Med det sistnämnda menas exempelvis utsläpp av olika typer av vätskor såsom olja, drivmedel, bottenfärg mm. I ovan checklista är dessa åtgärder en central del i de förberedelser som **ska gås igenom innan någon aktivitet får genomföras!**

Vid personskador:

- Första förband finns i verkstaden
- Vid allvarliga personskador larma via 112

Vid brand:

- Brandsläckare finns i kontoret vid verkstaden.
- Vattenslang finns vid Mastbryggan
- Brandfiltar finns rakt in i verkstaden.
- Vid större incident, larma via 112

Vid utsläpp:

- I hamn gäller att med skyndsamhet begränsa spridning. Begränsningsmateriel finns i verkstaden.
- Larma räddningstjänstens marina enhet via 112
- Vid utsläpp eller spill på uppläggningsplats ska sanering påbörjas omgående. Materiel för detta finns i verkstaden.